

[Henrik Dam Kristensen]

er det bedste, der kan ske for landdistrikterne, at der bliver skabt arbejdspladser.

Det ser ud til, at der i de senere år er sket en vis stabilisering af befolkningstallet, men landdistrikternes hovedproblem er det samme som det øvrige danske samfunds, nemlig en alt, alt for høj arbejdsløshed.

Dertil kommer, at landdistrikterne på nogle områder er ofre for serviceforringelser, som virker drastiske, og en række steder er der faktisk ikke ret meget serviceforringelse at give væk af. Mange landdistrikter er inde i en ond cirkel. Tab af arbejdspladser, som kan medføre og ofte medfører fraflytning og også betyder, at der ikke kommer nytillflytninger, kan ofte ende med, at den offentlige service bliver forringet eller i værste fald bortfalder. Og så begynder den negative cirkel forfra.

Man kunne selvfølgelig spørge: Hvorfor skal vi gøre noget politisk for at fastholde og forhåbentlig fremme en positiv udvikling i landdistrikterne? Det skal vi, fordi der i landdistrikterne er en række positive elementer ved at sikre, at der er gode rammer og muligheder for dem, der ønsker at bo i landdistrikterne og i de mindre landsbyer, og for erhvervslivet i områderne vil det forhåbentlig kunne betyde en fastholdelse, og at vi kunne få fremmet en positiv udvikling for landdistrikterne.

Alternativet ville jo være større pres på byerne. Det vil på mange måder være en dårlig udnyttelse af ressourcerne. Ved den fraflytning, der sker i landdistrikterne, får vi eksempelvis dårligere udnyttelse af skoler, institutioner m.v., samtidig med at der selvfølgelig bliver skabt et større pres på de samme offentlige tilbud i de større byer.

Samfundsøkonomisk kan der altså argumenteres for, at der føres en bevidst politik til fordel for landdistrikterne. Udvalget har i betænkningen peget på en række fordele ved landdistrikterne: mindre risiko for sociale problemer, bedre bokvalitet, bedre udnyttelse af rekreative værdier, bevarelse af særlige folkelige og kulturelle værdier, eksempelvis.

Men nu skal vi jo heller ikke romantisere det for meget. Der findes sociale problemer af alle arter i landdistrikterne: ensomhed, mobning i skolen, alkohol- og narkotikaproblemer osv., men landdistrikternes styrke i det forhold er måske, at det er nemmere at overskue problemerne, og en bevidst indsats kan måske hurtig-

ere føre til resultater, og i mange tilfælde er der et bedre socialt netværk.

En af hovedkonklusionerne i betænkningen er, at udviklingen i landdistrikterne først og fremmest er afhængig af lokalt engagement og initiativ, og det er efter min mening en rigtig konklusion. Mange steder gøres der store bestræbelser fra lokale ildsjæle for, at netop deres landsby og landdistrikt skal være et godt sted at være. Der bliver brugt mange kræfter på at forsøge at trække arbejdspladser til, selv om det er noget af det vanskeligste. Der bliver også brugt mange kræfter på at få det lokale forenings- og kulturliv til at fungere, og det lykkes heldigvis i mange tilfælde. Netop et godt forenings- og kulturliv er i manges øjne så vigtigt et element, at det endog kan få folk til at flytte til landdistrikterne.

Det er dog ikke altid, at de lokale kræfter får den opbakning, som de fortjener, og som der er behov for. Der findes også nogle steder en kamp mellem den lokale centerby og landdistrikterne. Mange kommuner kunne – ofte med et beskedent bidrag – støtte de lokale kræfter, støtte en positiv udvikling.

Mangel på arbejdspladser og servicetilbud, der bliver forringet eller helt bortfalder, er det markante problem for landdistrikterne. I bestræbelserne for at fastholde og udbygge væksten i landdistrikterne er netop forringelserne af offentlige servicetilbud en afgørende faktor. Der kan og skal ikke ligge musikhus og hospitaler i landdistrikterne, det forventer ingen, men det er vigtigt, at der findes et serviceniveau, som efter danske forhold er rimeligt, og som har en kvalitet, der er på linie med det øvrige samfunds.

En række af de anbefalinger, som betænkningen kommer med, bør indgå i den kommende debat. Der er også fra en række organisationer og enkeltpersoner kommet bidrag til debatten – og positive bidrag til debatten om landdistrikterne.

Socialdemokratiet vil være en konstruktiv medspiller i den kommende debat.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg er meget glad for den spændende debat, vi har om landdistrikterne. Jeg er også glad for hr. Henrik Dam Kristensens indlæg, som jeg synes var godt. Hr. Henrik Dam Kristensen